

ПОЛИО ПЛУС движење против хендикеп

Булевар.АВНОЈ.64 локал 2, 1000 Скопје, Македонија
Тел: +389 (0)2 2400 544; www.polioplus.org.mk; polioplus@polioplus.org.mk
жиро сметка: 300000000697660 - Комерцијална банка А.Д. Скопје

Полио Плус Годишен извештај за 2016

Скопје, 2017 година

ВИЗИЈА

Полио Плус е лидер, активен креатор и носител на суштинските промени за градење на светот како општество во кое сите лица со хендикеп учествуваат целосно, како еднакви граѓани.

Полио Плус, потпирајќи се на индивидуалните вредности, како прилагодлива, истрајна и одржлива организација, а преку искористување на процесите и механизмите на посредната демократија, заедно со другите чинители, го промовира и наметнува пристапот за еднакви можности, кој обезбедува учество на лицата со хендикеп во главните општествени текови.

МИСИЈА

Полио Плус е граѓанска организација на лица со и без хендикеп која работи на суштинско поврзување и целосно остварување на основните човекови права и слободи на лицата со хендикеп.

Нашата мисија е јакнење на самодовербата на лицата со хендикеп и креирање на општество со еднакви можности за сите.

“Полио Плус не патува сам”. Нашата мисија ја остваруваме заедно со другите чинители во општеството.

ДОЛГОРОЧНИ ЦЕЛИ НА ПОЛИО ПЛУС

- Еднакви можности за учество на лицата со хендикеп во општествените текови;
- Еднаквост, толеранција и недискриминација врз основа на хендикеп;
- Целосно почитување на основните човекови права и слободи на лицата со хендикеп;
- Воспоставување на систем за правата и достоинството на лицата со хендикеп;
- Социјална кохезија и намалување на сиромаштијата;
- Добро владеење, партиципација и политики за прашањето на хендикеп;
- Вкоренето и динамично граѓанско општество, кое влијае врз јавните политики;
- Прифатена културна разноличност, меѓузависност и дијалог;
- Поддржан евроинтеграциски процес и зајакната регионална соработка;
- Полио Плус - независна организација, со кредибилитет, способна за партнерства и сојузи базирани врз еднаквост;
- Полио Плус е атрактивна и иновативна организација која учи со иновативен и глобален поглед.

ПРОГРАМСКИ НАСОКИ НА ДЕЛУВАЊЕ

Пет стратешки цели го отцртуваат среднорочното дејствување на Полио Плус.

Правна програма – цели насочени кон унапредување на правниот систем, преку хармонизирање на домашното законодавство со меѓународното; креирање на систем на политики и програми на национално и локално ниво; за унапредување на положбата на лицата со хендикеп; како и почитување на нивните човекови права во политичкиот, економско-социјалниот и културниот живот.

Програма за независно живеење – промоција на концептот за независно и достоинствено живеење, како и креирање на сеопфатна кохерентна политика во однос на регулаторните механизми за сервиси за поддршка на лицата со хендикеп.

Програма за вработување и образование на лицата со хендикеп – унапредување на положбата на лицата со хендикеп на пазарот на трудот и нивно активно учество во економската политика во Македонија, како и признавање на вредностите на лицата со хендикеп на пазарот на трудот. Затоа што не постои достоинствено вработување без соодветно образование, оваа програма го вклучува и унапредувањето на редовниот образовен систем со цел инклузивно образование под еднакви услови за децата и лицата со хендикеп.

Граѓанска програма. Целта на оваа програма е да придонесе во намалувањето на дискриминацијата кон

лицата со хендикеп, преку поврзување и вмрежување со други чинители и актери од општеството, како и промоцијана потребата од вклучување на прашањето на хендикепот во главните текови(mainstreaming),но и имплементирање на активности и програми во јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор.

Подигнување на јавната свест за прашањето на хендикеп и сите општествени сегменти на живеење е клучот кон надминување на стигмата и стереотипите рапространети во општеството. Ова се сет на активности кои хоризонтално се вградени во сите четири програми и моделирани на начин да пружат соодветна поддршка на истите, согласно конкретните активности.

ПОРАКА ОД РАКОВОДСТВОТО

Изминатава 2016 година, во светски рамки ја одбележа мигрантската криза, која во најголема мера во центарот го постави Балканот и нашата држава. Дополнително излегувањето на Англија од Европската Унија го постави прашањето за натамошното делување на Европската Унија и приклучувањето на земјите членки во европското семејство.

Во такви едни околности, во Македонија, се заостри политичката криза, која требаше да се надмине со предвидените избори и реализирање на пржинскиот договор. Дополнително 2016 на македонска сцена ја одбележаа и шарената револуција, како и формирањето на специјалното јавно обвинителство. Секако тука не може а да не се споменат и превирањата за надминување и воспоставување на независност на медиумите, кои беа заокружени со формирање на Независна Комисија.

Во таква една констелација на светска и домашна сцена прашањето на хендикепот се симна целосно надвор од агендата на политичките, економските, па и медиумските субјекти во земјава.

Сепак и во ваков контекст, Полио Плус имаше релативно интензивна, но стабилна година и реализираше протфолио од 6 проекти од кои 2 проекти беа од претходната година и 4 од новата година.

Дополнително, во текот на 2016 година, Полио плус се профилираше како релевантна организација во остварувањето на демократските слободи, кои и текако треба да го инкорпорират прашањето на хендикепот како феномен, и влијаеќи врз чинителите да се донесат стандарди и процедура за пристап и работа со мигрантите со хендикеп кои поминуваат низ Македонската држава.

Паралелно организацијата настојуваше прашањето на хендикеп да остане на политичката агенда, интензивираќи го своето влијание за поактивно вклучување на прашањето на хендикепот ни главните текови, потенцираќи дека ова прашање е дел од пржинскиот договор и дека изборите не можат да бидат транспартни доколку не се предсе пристапни и достапни за граѓаните со хендикеп, согласно Конвенцијата за правата на лицата со хендикеп.

2016 година ја одбележа и примената на концептот на родово буџетирање по прашањето на хендикеп.

Исто така и покрај постоечката криза, со нашето делување, прашањето на хендикепот се најде доста присутно на медиумскиот простор.

УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВНАТА ЗАКОНОДАВНА РАМКА ЗА ПРАВАТА НА ЛИЦАТА СО ХЕНДИКЕП

1. Унапредување на законската регулатива за заштита од дискриминација согласно КПЛХ

Како еден од иницијаторите за донесување на Законот за спречување и заштита од дискриминација, Полио Плус и во 2016 година продолжи да покренува иницијативи и активности во насока на унапредување на постоечката законодавна рамка за заштита од дискриминација.

За поефикасно разбирање на пристапот кон хендикепот се планираат заеднички активности и проекти за унапредување на прашањето на хендикепот, воспоставување рамка за поднесување на преставки и за подигнување на прашањето на хендикепот во судските инстанции.

Полио Плус како член на работната група при МТСП зеде активно учество во изработката на новиот предлог закон за заштита од дискриминација.

Во таа насока бевме активно вклучени во работните средби кои беа организирани од страна на МТСП и конструктивно делувавме во насока на проширување на опсегот на разумното прилагодување, согласно Конвенцијата за правата на лицата со хендикеп.

2. Едукација на организации на лица со хендикеп за концептот на недискриминација

Во Мај 2016 Полио Плус во соработка со Млди правници организираше работилница за лицата со хендикеп. Целта на работилницата беше запознавање на лицата со хендикеп со концептот на недискриминација, постоечката законодавна рамка, како и начините за начинот на поднесување на претставки до надлежните институции.

3. ИППГ – промотор на правата на лицата со хендикеп

Во текот на овие години од своето постоење, Интер партиската парламентарна група (ИППГ) со својата работа стана препознатлив синоним за промовирање и унапредување на правата на лицата со хендикеп во РМ.

Визијата за формирање и постоењето на една ваква група, иницирана од Полио Плус – движење против хендикеп, беше таа да претставува спрега помеѓу организациите на лица со хендикеп и власта, гласноговорник кој ќе ги артикулира потребите на оваа група граѓани пред народните избраници, и ќе помогне тие потреби да се вообличат во конкретни законски одредби кои ќе гарантираат остварување на правата и креирање на услови за еднакви можности.

На 18 –ти февруари 2016 г. во Собранието на Република Македонија во сала „Борис Трајковски“, Полио Плус и ИППГ организираа работна едукативна средба на тема:

„Аутизмот не е загатка или болест, туку само начин на постоење“

На работната средба присуствуваа: *Првата дама на Република Македонија, г-ѓа Маја Иванова, потпретседателите на Собранието на Р. Македонија, координаторите на пратеничките групи, претставници од Кабинетот на Претседателот на Владата на Р. Македонија, претставници од ресорните министерства, претставници од делегацијата на Европската Унија, како и голем број на организации на лица со хендикеп.*

Едукативната работна средба имаше за цел запознавање на чинителите за потребата од разбирање на аутизмот како состојба, а не како болест, како и согледување на досегашните чекори за имплементација на Конвенцијата за правата на лицата со хендикеп. Воедно на средбата беа разгледани целите на делување во насока на надминување на предизвиците, и создавање на поефикасна заедничка соработка со сите засеганти чинители со цел подигнување на јавната свест за прашањето на хендикеп и создавање на еднаквите можности за граѓаните со хендикеп во државата.

4. Едукација на ОЛХ за работата на Собранието на Р. Македонија

Интерпартиската парламентарна група за правата на лицата со хендикеп (ИППГ) и Полио Плус во соработка со Парламентарниот институт при Собранието на Република Македонија во рамки на своите активности одржа едукативна работилница на ден 04.02.2016 година во просториите на Парламентарниот Институт при Собранието на Република Македонија.

На работилницата зедеа учество 20 организации на лица со хендикеп, на која што беа запознаени со Собранието на Република Македонија и нејзиното работење.

5. Поднесени амандмани за унапредување на законската рамка

Во текот на 2016 година, во заедничка соработка со ИППГ, техничкиот комитет на ИППГ изработи серија на амандмани кои беа доставени преку членовите на ИППГ во Собранието.

Амандманите се однесуваа за Законот за лекови и медицинска опрема, како и во делот за унапредување на Законот за социјална заштита.

6. Правни Анализи за Унапредување на законската рамка за медиуми.

Во текот на 2016 година Полио Плус направи анализа на дискриминаторските практики врз основа на феноменот хендикеп низ медиумите.

Паралелно се направи анализа на дискриминаторските практики во пристапот на добра и услуги за лицата со хендикеп во општеството.

Во соработка со ХЕРА, Полио Плус спроведе истражување за пристапот на генеколошките ординации кон лицата со хендикеп.

7. Правна помош и совети

Полио Плус и во 2016 година продолжи со досегашната практика на обезбедување индивидуална правна помош и совети на граѓаните со хендикеп и нивните семејства.

Според досегашното искуство, во најголемиот број случаи станува збор за остварување на различни права од сферата на социјалната заштита, помош при склучување или раскинување договори за работа, обезбедување информации за надлежностите на јавните установи и сл.

Можноста за лобирање и алармирање за индивидуални случаи, на сторени неправди и повреди на правата на поединци со хендикеп, иако не ги решава проблемите суштински и системски, сепак е добредојдена за лицата соочени со проблемите што ги носи хендикепот.

Во текот на годината беа дадени 52 правни совети од кои 25 се однесуваат на правото за вработување и остварување на правата од работен однос, 10 се обратиле за запознавање со правата по основ на хендикеп, 5 се обратиле за остварување на правото на мобилен додаток, 4 се обратиле за остварување на правото за образование, 8 се обратиле за остварување на правото за бесплатен превоз.

ПРОГРАМА ЗА ЕДУКАЦИЈА И ВРАБОТУВАЊЕ НА ЛИЦАТА СО ХЕНДИКЕП

1. Учество во работна група за професионална рехабилитација и персонална асистенција

Во текот на 2016 година Полио Плус со свој претставник во работната група формирана од страна на МТСП зеде активно учество во креирањето на стандардите и механизмите за спроведување на професионалната рехабилитација на лицата со хендикеп, како и формулирање на стандардите и унапредување на законската рамка за персонална асистенција за лицата со хендикеп. Покрај своето учество во работната група, Полио плус исто така со свој претставник учествуваше во Управниот одбор на проектот на МТСП: „Промоција на социјални услуги за инклузија“.

ПРОГРАМА ЗА НЕЗАВИСНО ЖИВЕЕЊЕ НА ЛИЦАТА СО ХЕНДИКЕП

1. Персонална асистенција

Во насока на промоција на концептот на лична асистенција за лица со хендикеп како сервис насочен кон поддршка на фундаменталното човеково право на лицата со хендикеп на независен живот, организирање неколку активности.

Имено, Полио Плус во соработка со Центарот за стручна обука и рехабилитација (Berufliches Bildungs und Rehabilitationszentrum – BBRZ), Австрија, поддржани од Федералното министерство за труд, социјална работа и заштита на потрошувачи на Австрија, на 9-ти 10-ти февруари организираше работилница на тема: „Сервиси за персонална асистенција – овозможување на независно живеење за лицата со хендикеп во Македонија“.

На дводневната работилница детално се разработи поимот и концептот на сервисот за лична асистенција за лица со хендикеп, согласно КПЛХ; учесниците се запознаа со улогите на корисниците и на давателите на оваа услуга; се обрне внимание на категоризација на корисници; се направи преглед на организирање, администрирање, евалуација и мониторинг на самата услуга; како и се претстават минималните стандарди за квалитет при овозможување на услугата.

2. Сервиси за заштита од семејно насилство врз лицата со хендикеп

Во текот на 2016 година, во насока на потребата од востановување на различни сервиси за поддршка на лицата со хендикеп, беше отворено и пршањето на сервисите за поддршка на жртвите со хендикеп од насилство.

Полио Плус во соработка со Балканската мрежа на организации на лица со хендикеп (БИДФ), и со Центарот за стручна обука и рехабилитација (Berufliches Bildungs und Rehabilitationszentrum – BBRZ), Австрија и Федералното министерство за труд, социјална работа и заштита на потрошувачи на Австрија, организираа работилница на тема: „Заштита на жените со хендикеп – жртви на семејно насилство“ од 8-ми и 9-ти јуни, 2016 година

Целта на оваа работилница беше да го претстави концептот на заштита на жените со хендикеп жртви на семејно насилство.

Во таа насока беа организирани уште 5 средби со организации на лица со хендикеп, како и со различни чинители во насока на запознавање на организациите на лица со хендикеп на локално ниво со концептот за насилство врз лица со хендикеп како и потребата од востановување на сервиси за поддршка на жртвите со хендикеп. Овие семинари беа поддржани од страна Министерството на труд и социјална политика.

3. Хабилитација и подигнување на самодовербата кај лицата со хендикеп

Во текот на 2016 година, Полио Плус продолжи со давање на услуги за хабилитација и подигнување на самодовербата кај лицата со хендикеп.

Во таа насока беше дадена услуга на 10 лица со хендикеп на кои има беше дадена поддршка за нивно независно живеење, како и насоки како да си го олеснат животот со практични вешттини.

ГРАЃАНСКА ПРОГРАМА

1. Средба со различни чинители за поставување на прашањето на хендикеп повисоко на политичката агенда

Пред обајвувањето на изборите во Македонија, во периодот октомври – декември, Полио Плус оствари средба со различни чинители од политичките партии. Средбите беа во насока на поставување на прашањето на хендикеп во изборните програми на политичките партии.

Во таа насока беа реализирани средби со претставници од ВМРО - ДПМНЕ, ДУИ, претставници од СДСМ, како и на левицата.

2. Средба со меѓународни претставници за унапредување на прашањето на хендикеп

Во текот на 2016 година, претставниц на Полио Плус остварија средба со претставници од меѓународните организации и институции за унапредување на

човековите права во Р. Македонија. Во таа насока беа стварени средби со претставници на УНИЦЕФ, Холандската амбасада, како и со претставници на делегацијата на ЕУ во Македонија.

Претставници од Полио Плус зедоа учество и на средбата на Г. Хан со граѓанските организации кои работата на полето на заштита на човековите права, организирана од страна на делегацијата на ЕУ во Македонија.

3. Унапредување на учеството на лицата со хендикеп во политичкиот и јавниот живот

Како препознаен лидер за правата на лицата со хендикеп Полио Плус беше поканет од страна на Канцеларијата на ОБСЕ и ОДИХР експертскиот семинар на високо ниво во Хелсинки, на тема: Учество на лицата со хендикеп во политичкиот и јавниот живот.

На средбата беа изнесени наодите и потребата од поактивно вклучување на лицата со хендикеп во политичкиот и јавниот живот.

Во изработкана на Препораките од страна на ОБСЕ и ОДИХР, Полио Плус даде свој придонес со дополнување на неколку одредби кои би воделе кон проактивно учество на лицата со хендикеп во политичкиот и јавниот живот.

По дадените препораки од страна на Полио Плус, ОБСЕ и ОДИХР го поканија Полио Плус да се вклучи со свој претставник во Меѓународниот Советодавен одбор на ОБСЕ за политичко учество на лицата со хендикеп.

4. Родово одговорно буџетирање по прашањето на хендикеп.

Со цел вклучување на прапањето на хендикепот низ останатите програми на граѓанските организации, во 2016 година Полио Плус во соработка со Центарот за истражување и креирање на политики, презедоа активност кон маинструмирање на прашањето на хендикепот низ родовиот концепт, поддржан од проектот: „Чувар(к)и на јавно кесе за родово одговорен буџет“ како активност која се спроведува во рамките на проектот „Промоција на родово одговорни политики во Југоисточна Европа и Република Молдавија (2013-2016)„.

Во тој контекст беше изработена студија родова проценка и анализа на спроведувањето на програмата за образование на општина Аеродорм преку утврдување до колкав степен оваа програма ги одразува локалните потреби од родов аспект маинструмиран низ прашањето на хендикеп, во согласност со родовиот концепт.

Оваа студија беше промивиран кон крајот на ноември 2016 година во соработка со ЦРПМ.

Како резултат на успешната приказна, се планира овие активности да бидат продолжени и проширени во другите општини во 2017 година.

5. Балканска мрежа на организации на лица со хендикеп.

Во текот на 2017 година Полио Плус како координатор за Македонија во Регионалната Балканска мрежа на организации на лица со хендикеп, беше присутен на две регионални средби во Бања лука.

На средбите Полио Плус зеде учество со сви претставници, кои се членови на УО на мрежата и Собранието. На средбите беше дефинирано натамошното делување на Балканската мрежа во регионот, со можност за вклучување на други балкански земји во оваа мрежа од регионот.

Паралелно беа разгледани и новите начини и форми на само одржливост на мрежата после завршувањето на поддршката од ЕУ.

ПОДДРШКА – ОДДРЖИВ ПОЛИО ПЛУС

1. Пристап кон извори на финансирање

Во текот на 2016 година од страна на пПолио Плус беа подготвени и поднесени вкупно нови 12 апликации. Од овие апликации за 8 имапе позитиве одговор.

ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА

Полио Плус во текот на 2016 година редовно информираше за своите активности низ повеќе комуникациски канали.

Полио Плус редовно комуницираше со медиумите преку соопштенија, директни контакти на презентации и промоции.

Контактите резултираа со реализирани две дебати на НОВАТВ со теми кои беа актуелни за прашњето на лицата со хендикеп. Дополнително Полио Плус зеде учество на утринска програма на МТВ со 4 гостувања, како и со три дебати на Македонското радио.

По повод 3-ти декември, Полио Плус беше застапено на голем број Телевизии со свои изјави и прилози.

Дополнително настаните кои беа организирани на локално ниво беа проследени од страна на локалните Телевизиски куќи.

Веб страната постојано се обновуваше и ажурираше со нови податоци, а дел од содржините се публикувани и на социјалните медиуми на организацијата.

Скопје 2017

Звонко Шаврески

Претседател

Полио Плус – движење против хендикеп